

Dünya’da doğal olarak bulunan hava, su, toprak, bitkiler ve hayvanlar hep birlikte **ÇEVRE**’yi oluşturur. Ve tabii ki biz insanlar da çevrenin bir parçasıyız.

ATIK artık ihtiyaç duymadığımız ve kurtulmak istediğimiz her şeydir. İnsan nüfusu arttıkça atık üretimi de artmaktadır. Atıklar çevremiz için tehlikeli olabilir.

Peki ama neleri atık sayıyoruz?

Ve çevremizi korumak için ne yapabiliriz?

Yeşil yazılmış her kelime kitabın sonundaki sözlükte açıklanmıştır.

Atık nedir?

Atık, insanların ürettiği ve kullandığı şeylerden **arta kalan** ve **artık ihtiyaç duyulmayan** her şeydir. Muz kabuğu, boş cips paketi, tabanı delinmiş bir ayakkabı, bozuk bir bilgisayar, yani **HER ŞEY**.

Biraz tarih

İnsanlar her zaman atık üretmiştir. Önceleri yiyecek kalıntıları gibi atıklar doğal olarak toprakta **bozunurdu**.

İnsanlar yavaş yavaş; araçlar yapmaya, evler ve şehirler kurmaya başladılar. Böylece atıkları katlanarak çoğaldı. Ve **HER YERE** atık bırakıldı.

18. yüzyılda fabrikalar ortaya çıktı. İnsanlar eskiye göre daha hızlı ve daha büyük miktarlarda üretim yapabiliyorlardı. Bu da daha fazla atık demekti.

Parlak bir fikir

19. yüzyılda insanların, **atıkları** doğrudan sokaklara atmak gibi kötü bir alışkanlığı vardı. Hattâ zaman zaman, birinin geçip geçmediğine aldırmadan, atıklarını pencereden dışarı fırlatıyorlardı.

Paris sokaklarından tiksinen **Eugène Poubelle**, 1883'te şehir halkının çöplerini kapaklı konteynerlere atmalarını zorunlu kılan bir **yasa** çıkardı. Bunun sonucu olarak, **çöp toplayıcıları** geçim kaynaklarını kaybettiler.

Halk da bu yeni yasadan memnun kalmadı. Eugène ile dalga geçmek için bu konteynerlere "**poubelle**" demeye başladılar. Bu kelime Fransızca sözlüklerde, çöp bidonunun karşılığı olarak yer alacak kadar yaygınlaştı.

Belki çöp bidonu fikri baştan hoş karşılanmamıştı ama günümüzde her yerde kullanılıyor ve insanlar sokakların temiz kalmasından memnun oluyor.

Fransa

Eugène Poubelle

Bir zamanlar çöp toplamak ticarî bir işti. **Çöp toplayıcıları** şehri gezer; atılmış giysileri, camları, kutuları ve diğer eşyaları toplar, sonra da onları fabrikalara satardı.

Çöp bidonunun içinde ne var?

Bugün **çöp bidonları** gündelik hayatımızın bir parçası hâline geldi. Küçük çocuklar bile yere atılan plastik bir **şişenin** kendi kendine **ortadan kaybolmayacağını** biliyorlar. Plastik şişeler **biyolojik olarak parçalanamaz atıklar**dır, bu da onların doğal yollarla **bozunamayacağı** anlamına gelir. Muz kabuğu gibi **biyolojik olarak parçalanabilir** atıklar zaman içinde doğal yollarla bozunup yok olurlar.

“Biyo”, “doğal” anlamına gelir; “parçalanabilir” ise “parçalarına ayrılabilir” demektir. Bu yüzden “biyolojik olarak parçalanabilir” demek, “doğal yollarla” yani insanın bir şey yapmasına gerek kalmadan “parçalarına ayrılabilir” anlamına gelir. Böyle olması bu tür atıkları yerlere atın demek değildir tabii ki... Çünkü hiçbir atık bir anda yok olmaz.

